

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a z členiek JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci žalobcu: **B. M. B., J.**, zastúpeného *JUDr. M. B.*, advokátom, J., proti žalovanému: **Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Trenčíne**, Krajský dopravný inšpektorát, Trenčín, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č.p. KRP-56/KDI-P-2008 zo dňa 9. júna 2005, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/58/2008-32 zo dňa 3. februára 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/58/2008-32 zo dňa 3. februára 2009 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trenčíne napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia zrušil rozhodnutie č.p. KRP-56/KDI-P-2008 zo dňa 9. júna 2005, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva Policajného zboru Trenčín č. ORP-P-1749/DI-TN-2007 zo dňa 16. apríla 2008 o uložení pokuty žalobcovi vo výške 2000 Sk a povinnosti žalobcu zaplatiť trovy konania v sume 500 Sk.

V dôvodoch rozsudku krajský súd poukázal na to, že medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že žalobca viedol dňa 8. novembra 2007 o 20.08 hod. motorové vozidlo zn. A. ev. č. T. po Bratislavskej ulici v Trenčíne, pričom počas jazdy mal na vozidle zapnuté svetlá do hmly. Zostalo sporné, či boli splnené podmienky podľa § 30 ods.3 zákona o premávke na pozemných komunikáciách, aby mal na vozidle zapnuté svetlá do hmly.

Žalobca v podanej žalobe ako aj na pojednávaní tvrdil, že dňa 8. novembra 2007 cestoval z Banskej Bystrice do Trenčína. Viedol osobné motorové vozidlo a mal zapnuté svetlá do hmly, pretože v úseku cesty do Bánoviec nad Bebravou do Trenčína bol dážď, ktorý považoval za tak hustý, že bolo potrebné hmlové svetlá zapnúť z dôvodu bezpečnosti cestnej premávky. Aj na protiídúcich vozidlách boli zapnuté svetlá do hmly zrejme z rovnakých dôvodov.

Krajský súd v dôvodoch rozhodnutia uviedol, že podľa žalovaného neboli splnené podmienky na použitie svetiel do hmly, pretože v čase spáchania priestupku nebola znížená viditeľnosť tak, ako má na mysli ust. § 2 písm. as/ zákona o premávke na pozemných komunikáciách. Podľa citovaného ustanovenia zníženou viditeľnosťou je taká viditeľnosť, keď účastníci cestnej premávky dostatočne zreteľne navzájom nevidia, ani keď nevidia predmety na ceste, najmä od súmraku do svitania, za hmly, sneženia, hustého dažďa a v tuneli.

Krajský súd poukázal na to, že použitie svetiel do hmly na motorovom vozidle ku dňu spáchania priestupku upravil zákon č. 315/1996 Z.z. v ustanovení § 30 ods.3 jednoznačne tak, že tieto bolo možné použiť len za hmly, sneženia a hustého dažďa. V predmetnej veci bolo potrebné ustáliť, či v čase priestupku bola znížená viditeľnosť následkom hustého sneženia do takej miery, aby bolo dôvodné použiť svetiel do hmly. Vzhľadom na rozdielne výpovede členov policajnej hliadky a žalobcu krajský súd prihliadol na pri rozhodovaní na meteorologický posudok 289/2008. Z jeho obsahu podľa krajského súdu jednoznačne vyplýva, že v oblasti Trenčína bolo zamračené s občasým dažďom, resp. krátko po daždi, teplota vzduchu sa pohybovala v intervale okolo 5°C, vial slabý juhozápadný vietor. Posudok nesvedčí v prospech žalobcu, že v oblasti Trenčína bol taký hustý dážď, ktorý by znižoval viditeľnosť na mieru odôvodňujúcu použitie svetiel do hmly. Krajský súd uviedol, že je pravdou, že žalobca v uvedený deň viedol motorové vozidlo z Banskej Bystrice do Trenčína,

avšak posúdenie, či bolo potrebné použiť svetlá do hmly na celom úseku cesty, nie je predmetom tohto konania. Vodič bol po zmene viditeľnosti povinný svetlá do hmly vypnúť a v ceste pokračovať tak, aby neohrozil ostatných účastníkov cestnej premávky.

Podľa krajského súdu v prejednávanej veci však správne orgány v správnej úvahe dostatočne neodôvodnili výšku uloženej pokuty (2000 Sk) a to vo vzťahu k priestupku, z ktorého bol žalobca uznaný vinným. Pokuta bola uložená na hornej hranici sadzby napriek tomu, že z obsahu spisu vyplýva, že členovia policajnej hliadky po zastavení žalobcovho vozidla považovali za dostatočné uloženie pokuty vo výške 500 Sk. Krajský súd uviedol, že nie je presvedčený, že pre výšku pokuty je rozhodujúci postoj žalobcu k priestupku, za ktorý správne orgány považovali námietky žalobcu týkajúce sa neúplného zistenia skutkového stavu a objektívnosti postupu správnych orgánov.

Podľa krajského súdu rozhodnutie žalovaného v časti o uložení pokuty vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, a preto napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods.1 OSP a úspešnému žalobcovi, z dôvodov hodných osobitného zreteľa, za ktoré považoval nedostatočné zdôvodnenie správneho uváženia v časti týkajúcej sa výšky pokuty, náhradu trov konania nepriznal.

Proti uvedenému rozsudku podal žalobca včas odvolanie, v ktorom uviedol, že žalobou sa domáhal, aby bolo napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušené a vrátené na ďalšie konanie, pretože priestupku kladenému mu za vinu sa nedopustil vzhľadom na stav počasia, ktorý umožňoval použitie svetiel do hmly. Taktiež žalobca poukazoval na to, že rozhodnutie správneho orgánu musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci (tzv. Zásad materiálnej pravdy), ako sa to uvádza v ust. § 3 ods.4 Správneho poriadku. Správny orgán podľa žalobcu musí úplne a presne zistiť skutočný stav veci, pričom to má zároveň viesť k presvedčivosti rozhodnutia. Táto zásada je úzko spojená so zásadou zákonnosti. Podľa žalobcu uvedené zásady sa ešte radikálnejšie musia uplatňovať v priestupkovom konaní, ktoré má v zmysle ustálenej štrasburskej judikatúry v zásade charakter konania o trestnom obvinení.

Podľa žalobcu meteorologický posudok č. X., ak úplne nevyvracia tvrdenie príslušníkov hliadky, minimálne ho spochybňuje, a preto bolo potrebné uplatniť zásadu in dubio pro reo. Žalobca krajskému súdu vyčítal, že sa zaoberal len otázkou, či posudok svedčí v prospech žalobcu, pričom naopak v súlade s uvedenými zásadami je rozhodujúca otázka, či posudok preukázal žalobcovu vinu. Súd teda podľa žalobcu nesprávne posúdil otázku zodpovednosti za priestupok. Samotné znenie posudku je navyše objektívne vo väčšom, ak nie úplnom súlade so žalobcovým tvrdením a minimálne spochybňuje tvrdenie hliadky, ak ho úplne nevyvracia.

Podľa žalobcu, krajský súd svojim právnym názorom negatívne zasahuje do princípu právnej istoty ako kameňa právneho a demokratického štátu, pretože akékoľvek tvrdenie policajnej hliadky, ktoré je navyše minimálne spochybnené, ak nie úplne vyvrátené nezávislým posudkom, považuje za dost' na preukázanie viny z priestupku, súd tak vyjadruje názor, že tvrdenie správneho orgánu je objektívnou pravdou.

Na základe uvedeného žalobca navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že žalobe sa vyhovie v plnom rozsahu, rozhodnutie žalovaného navrhol zrušiť s tým, že žalobcovi vyhovie v právnom posúdení veci, pričom právnym názorom zaviazal správny orgán k tomu, že aby žalobcovu vinu považoval za nepreukázanú a konanie o priestupku zastavil. Súčasne žiadal, aby mu súd priznal náhradu trov konania vrátane trov konania pred krajským súdom, pretože podľa jeho názoru niet dôvodu na ich nepriznanie.

K odvolaniu žalobcu sa žalovaný vyjadril tak, že žiadal rozsudok krajského súdu potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu a konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je potrebné potvrdiť.

Podmienky premávky na pozemných komunikáciách, práva a povinnosti fyzických osôb oprávnených na podnikanie a právnických osôb, ako aj pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí na úseku cestnej premávky upravuje zákon č. 315/1996 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách.

Podľa § 30 ods.3 zákona č. 315/1996 Z.z. (účinného do 26.8.2008) predné svetlá a zadné svetlá do hmly vodič smie použiť len za hmly, sneženia alebo za hustého dažďa.

Podľa § 22 ods. 2 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (účinnom do 29.6.2008) za priestupok podľa odseku 1 písm. k/ možno uložiť pokutu do 2000 Sk.

Podľa § 250 ods. 4 OSP pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je žalovaným správnym orgánom, ktorý rozhodoval v poslednom stupni.

Podľa § 245 ods. 1 OSP pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu posúdi súd i zákonnosť prv urobeného správneho rozhodnutia, o ktoré sa preskúvané rozhodnutie opiera, ak bolo preň prv urobené rozhodnutie záväzné a ak nie je na jeho preskúmanie určený osobitný postup.

Z administratívneho spisu žalovaného vyplýva, že Okresný dopravný inšpektorát OR PZ v Trenčíne na základe spisového materiálu dopravného priestupku, ktorý obdržal od OO PZ Trenčín, dňa 21. januára 2008 začal správne konanie o priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, zo spáchania ktorého bol podozrivý žalobca.

Prvostupňový správny orgán pri ústnom prejednaní priestupku zistil, že žalobca dňa 8. novembra 2007 v čase o 20.08 hod. jazdil na vozidle A. ev.č.T. po ulici Bratislavskej v Trenčíne, pričom počas jazdy mal na vozidle zapnuté svetlá do hmly v čase, keď nebola, nesnežilo a ani husto nepršalo.

Podľa prvostupňového správneho orgánu uvedeným konaním žalobca porušil ustanovenie 30 ods. 3 zákona č. 315/1996 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov, čím bol uznaný vinným zo spáchania priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. k/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, za čo mu bola uložená pokuta vo výške 2000 Sk.

Proti uvedenému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol žalovaný tak, že odvolanie žalobcu zamietol a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdil. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že po posúdení skutkového stavu veci vychádzal

z predloženého spisového materiálu, najmä zápisnice z ústneho pojednávania o priestupku zo dňa 12. februára 2008 a 16. apríla 2008, správy o výsledku objasňovania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky spracovanej príslušníkom OO PZ Trenčín zo dňa 8. novembra 2007, vysvetlenia M. H. zo dňa 29. novembra 2007, úradného záznamu hliadky polície zo dňa 8. novembra 2007, meteorologického posudku č. X. zo dňa 5. marca 2008 a dospel k zhodnému záveru, ako prvostupňový správny orgán, a to, že žalobca dňa 8. novembra 2007 v čase o 20.08 hod. jazdil na vozidle A. ev.č.T. po ulici Bratislavskej v Trenčíne, pričom počas jazdy mal na vozidle zapnuté svetlá do hmly v čase, keď nebola, nesnežilo a ani husto nepršalo.

Žalovaný poukázal na to, že zo správy o výsledku objasňovania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky spracovanej príslušníkom OO PZ Trenčín zo dňa 8. novembra 2007 vyplynulo, že žalobca sa dopustil skutku tak, ako je uvedené v rozhodnutí. Žalobca sa k správe o výsledku odmietol vyjadriť, čo žalovaný považuje žalovaná za právo obvineného nevyjadriť sa k ku skutočnostiam kladeným mu za vinu alebo požadovať vykonanie dôkazov, ktoré by zoslabovali alebo vyvracali vznesené obvinenie.

Žalovaný poukázal na to, že žalobca skutočnosť, že v predmetnom čase bol hustý dážď uvádza prvýkrát až v odvolaní proti rozhodnutiu o priestupku. Na mieste využil právo nevyjadriť sa ku skutočnostiam, kladeným mu za vinu, v zápisnici z ústneho pojednávania priestupku zo dňa 16. apríla 2008 uviedol, že sa pridržiava vyjadrenia zo dňa 12. februára 2008, pričom zdôraznil, že v čase spáchania priestupku nebolo jasno, ako uvádzajú policajti, ale podľa meteorologického posudku bolo v predmetnom čase v oblasti Trenčína zamračené s občasným dažďom.

Podľa žalovaného z meteorologického posudku zo dňa 5. marca 2008 vyplýva, že dňa 8. novembra 2007 bolo v čase od 20.00 hod do 21.00 hod v oblasti Trenčína zamračené s občasným dažďom, resp. krátko po daždi. V posudku podľa žalovaného nie je uvedené, že v danom čase bol v Trenčíne hustý dážď. Žalovaný preto nevidel rozpor medzi posudkom a tvrdením hliadky polície, ktorá uvádza, že bolo jasné počasie, nebola hmla a ani nepršalo. Príslušníci hliadky totiž neuvádzali, že by nebola v danom čase žiadna oblačnosť, naopak skutočnosť, že by bol hustý dážď alebo inak znížená viditeľnosť, vylučuje tvrdenie hliadky, že žalobca protiidúcich vodičov oslňoval.

Žalovaný uviedol, že pri výbere výšky uloženej pokuty prvostupňový správny orgán prihliadol na skutočnosti uvedené v ust. § 12 ods.1 zákona č. 372/1990 Zb. a výšku pokuty uložil v hornej hranici možnej sadzby, pričom prihliadol na závažnosť priestupku, spôsob a okolnosti jeho spáchania, kde k priestupku došlo na ceste I. triedy pri výjazde z centra mesta, pričom žalobca o skutočnosti, že používa svetlá do hmly vedieť mohol a mal, ako aj k osobe páchatel'a priestupku, ktorý bol v roku 2006 pristihnutý za spáchanie priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky a k jeho postoju k priestupku.

Žalovaný napokon uviedol, že považuje použitie hmlových svetiel v neodôvodnenom prípade, vzhľadom na ich technické vlastnosti za výrazné obmedzenie a ohrozenie ostatných účastníkov cestnej premávky, preto považoval uloženú sankciu vzhľadom na uvedené skutočnosti za primeranú.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo zrušené rozhodnutie žalovaného, ktorým bolo odvolanie žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu o uznaní viny a uložení pokuty žalobcovi potvrdené, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu, pričom v rámci odvolania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu uplatnenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu, ktorý správne poukázal na to, že zo skutkových zistení vyplývajúcich z vykonaného dokazovania spáchanie priestupku žalobcu bolo jednoznačne preukázané.

Podľa odvolacieho súdu záver žalovaného o porušení ust. § 30 ods. 3 zákona č. 315/1996 Z.z. nachádza oporu vo vykonanom dokazovaní. Žalovaný, rovnako aj prvostupňový správny orgán, vyargumentovali, na základe akých dôkazov ustálili, že zo strany žalobcu došlo k porušeniu ust. § 30 ods. 3 zákona č. 315/1996 Z.z., pričom odvolací súd sa stotožnil so závermi krajskému súdu, že meteorologický posudok nesvedčí v prospech tvrdení žalobcu, že v oblasti Trenčína by bol v inkriminovanom čase hustý dážď, ktorý by znižoval viditeľnosť na mieru odôvodňujúcu použitie svetiel do hmly, naopak svedčí v prospech tvrdení príslušníkov polície, ktorí v zázname o podaní vysvetlenia zo dňa

29. novembra 2007, ako aj v úradnom zázname zo dňa 8. novembra 2007 uviedli, že v tom čase, nebola hmla a ani husto nepršalo. Odvolací súd dodáva, že meteorologický posudok bol len jedným z viacerých dôkazov, z ktorých vychádzal žalovaný správny orgán pri objasňovaní skutkového stavu a okolností spáchania priestupku, ktorý sa kladie za vinu žalobcovi. V žiadnom prípade sa ním nedokazovala vina žalobcu zo spáchania uvedeného priestupku. Tento podporný dôkaz si žalovaný vyžiadal za účelom posúdenia skutočnosti, či v rozhodnom čase bol v danom mieste taký stav počasia, ktorý by odôvodňoval použitie hmlových svetiel tak, ako to má na zreteli ustanovenie § 30 ods. 3 zákona č. 315/1996 Z. z.. Ani odvolací súd nevidel rozpory medzi obsahom posudku a tvrdeniami členov policajnej hliadky, ktorí netvrdili, že by nebola absolútne žiadna oblačnosť; naopak posudok vyvracia rozporné tvrdenie žalobcu o hustom daždi, keďže z neho jednoznačne možno ustáliť, tak ako to urobil správny orgán, že hustý dážď v rozhodnom čase preukázateľne nebol.

Odvolací súd sa stotožnil aj so záverom krajského súdu o nedostatočnom odôvodnení výšky uloženej sankcie.

Za priestupok podľa odseku 1 písm. k/ možno uložiť pokutu do 2000 Sk.

Náležitosti rozhodnutia vydaného v priestupkovom konaní upravuje s poukazom na § 51 zákona o priestupkoch Správny poriadok (ďalej „SP“).

Podľa § 47 SP v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia (ods. 3).

Prvostupňový správny orgán uložil žalobcovi za spáchanie priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. k/ zákona č. 372/1990 Zb. pokutu vo výške 2000 Sk, teda sankciu na hornej hranici sadzby stanovenej zákonom. V odôvodnení však bez akéhokoľvek bližšieho zdôvodnenia, či špecifikácie len konštatoval, že pri určení druhu a výmery sankcie sa prihliadalo na závažnosť priestupku, okolnosti jeho spáchania a na osobu páchatel'a, ktorý si bol pri dokumentovaní priestupku vedomý jeho spáchania, avšak keď hliadka odmietla vyriešiť priestupok dohováraním, tak s ňou prestal spolupracovať. Výmerou uložených

sankcií sa nezaoberal ani žalovaný v odvolacom konaní, keď len stroho skonštatoval, že považuje uloženú sankciu za primeranú vzhľadom na uvedené skutočnosti.

Podľa názoru odvolacieho súdu je takéto zdôvodnenie výmery uloženej sankcie nepostačujúce a správne rozhodnutie je v tejto časti nepreskúmateľné.

Druh a výmera uložených sankcií je vecou voľnej úvahy správneho orgánu. Avšak skutočnosti, ktoré viedli správny orgán k uloženiu sankcií v danom rozsahu musia byť v správnom rozhodnutí uvedené a odôvodnené s poukazom na § 12 ods. 1 zákona o priestupkoch a § 47 ods. 3 SP. Nedostatok odôvodnenia výšky uložených sankcií, keď z vyššie uvedených správnych rozhodnutí nemožno zistiť, ako správne orgány použili úvahu pri uložení sankcií na hornej hranici zákonnej sadzby (závažnosť priestupku, spôsob jeho spáchania a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol spáchaný, miera zavinenia, pohnútky, osoba páchatel'a), aj s ohľadom na skutočnosť, že po zastavení žalobcu hliadkou mal byť priestupok pôvodne sankcionovaný blokovou pokutou vo výške len 500 Sk, spôsobuje podľa názoru odvolacieho súdu nepreskúmateľnosť správneho rozhodnutia a bol tu daný dôvod na jeho zrušenie.

Vychádzajúc z uvedeného, keď krajský súd v odôvodnení rozsudku konštatoval, že rozhodnutie žalovaného v časti o uložení pokuty vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia a preto rozhodnutie zrušil a vrátil žalovanému na ďalšie konanie, rozhodol vo veci správne.

Žalobca sa odvolal aj proti výroku o trovách konania pred krajským súdom, ktorý mu trovy nepriznal s poukazom na § 250k ods. 1 veta druhá OSP z dôvodov hodných osobitného zreteľa, pretože k zrušeniu napadnutého rozhodnutia došlo pre nedostatočné zdôvodnenie správneho uváženia v časti výšky uloženej sankcie. Odvolací súd sa stotožnil s týmto záverom krajského súdu vzhľadom k tomu, že ustanovenie § 250k ods. 1 OSP umožňuje priznať úplne alebo sčasti náhradu trov konania žalobcovi, ak mal v konaní celkom alebo sčasti úspech. Krajský súd síce rozhodnutie žalovaného zrušil, avšak nie z dôvodov uvádzaných žalobcom v jeho žalobe zo dňa 11. augusta 2008, ale pre nedostatočné odôvodnenie výšky uloženej sankcie, ktoré žalobca nenamietal, preto nemožno konštatovať, že by mal žalobca vo veci úplný alebo aspoň čiastočný úspech a tak bolo nepriznanie trov konania pred krajským súdom aj podľa odvolacieho súdu správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 OSP tak, že ich náhradu žalobcovi nepriznal, lebo v odvolacom konaní nemal úspech.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku **n i e j e** prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. mája 2010

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská